

Opleidingsetalage VAZA

Naam stage: Onderzoeksstage Medicatieveiligheid (registratie onderzoek)	
Duur stage: 6 maanden	Opleidingsinstelling: Erasmus MC Rotterdam
Soort stage: doorlopende stage	
Begeleider: Dr. Patricia van den Bemt	
Contactgegevens voor meer informatie:	
Email: p.vandenbemt@erasmusmc.nl	Telefoon: 010-7033202

Trefwoorden: onderzoek, medicatieveiligheid, epidemiologie

Uitgebreide informatie

Algemene beschrijving instelling:

Het Erasmus MC is een groot universitair medisch centrum dat staat voor een gezonde bevolking en excellente zorg door onderzoek en onderwijs. In het Erasmus MC wordt hard samengewerkt aan het verbeteren en vernieuwen van de zorg van vandaag en de gezondheid van morgen. Dat gebeurt door baanbrekend onderzoek, onderwijs aan professionals van de toekomst en het verlenen van zorg. De apotheek in het Erasmus MC bestaat uit een klinische en een poliklinische apotheek, en een depontheek op de locatie Erasmus MC Kankerinstituut/Daniël den Hoed (in 2017 verhuist deze naar de nieuwbouw van het Erasmus MC op de centrum locatie). Verder zijn er depontheeken in het Sophia Kinderziekenhuis (SKZ) en werken er ziekenhuisapothekers op de IC volwassenen, de IC cardiologie, en de oncologie. De productie en farmaceutische analyse vindt geheel plaats in Apotheek A15 te Gorinchem, hetgeen een onderdeel is van de Erasmus MC Holding.

Opleidingsetalage VAZA

Beschrijving opleiding tot ziekenhuisapotheker:

De opleidingsgroep bestaat uit 17 ziekenhuisapothekers, twee poliklinisch apothekers, twee QA-apothekers, een apotheker farmaceutische analyse Apotheek A15 en een internist-nefroloog/klinisch farmacoloog. Opleider is Dr Patricia van den Bemt en plaatsvervangend opleider Prof. Dr. Arnold Vulto. De omvang van deze groep maakt allerlei samenwerkingsverbanden mogelijk die ook ten volle benut worden. De werkcultuur is uitgesproken Rotterdams: we houden van aanpakken.

We onderscheiden ons vooral ten aanzien van de volgende zaken:

- Actieve invulling behandelaarschap middels ziekenhuisapothekers opgenomen in de medische staf van diverse afdelingen (ICU, CCU, oncologie)
- Kinderfarmacologie: in het Sophia Kinderziekenhuis wordt je opgeleid in de kindergeneeskunde in volle omvang
- Oncologie: het Erasmus MC Kankerinstituut biedt oncologische topzorg
- Apotheek A15: volledig geoutilleerde bereidingsapothek; state of the art bereiden en farmaceutische analyse.
- TDM en toxicologie: volledig uitgerust laboratorium met onder andere LC-MS
- Opleiding tot klinisch farmacoloog
- Klinisch Geneesmiddel Onderzoek: professioneel ingericht met bijzondere expertise op gebied van IMPD beoordeling.
- Onderzoekslijnen Klinische Farmacologie en Medicatieveiligheid.

Alle AIOS zijn enthousiast over de opleiding en kunnen benaderd worden voor nadere vragen: Alan Abdulla (a.abdulla@erasmusmc.nl), Louise Andrews (l.andrews@erasmusmc.nl), Zina Brkic-Schenkels (z.brkic.1@erasmusmc.nl), Edmé Meuwese (e.meuwese@erasmusmc.nl), Sophie Wassenaar (s.wassenaar@erasmusmc.nl) en Brenda de Winter (b.dewinter@erasmusmc.nl).

Algemene beschrijving stage:

Het vakgebied medicatieveiligheid houdt zich bezig met onderzoek naar veiligheid van medicatie en vervolgens het gebruiken van die onderzoeksresultaten voor het veilig toepassen van medicatie bij de behandeling van patiënten. Medicatie vormt een effectief kernonderdeel bij de behandeling van de meeste aandoeningen. Naast positieve effecten kunnen geneesmiddelen echter ook schade veroorzaken. Deze schade omvat zowel intrinsieke als extrinsieke toxiciteit. Intrinsieke toxiciteit wordt veroorzaakt door het geneesmiddel zelf: elk geneesmiddel kan bijwerkingen veroorzaken, ook bij volledig juist gebruik. Deze bijwerkingen zijn niet vermijdbaar, maar door tijdige detectie kan vaak wel onnodige schade voorkomen worden. Extrinsieke toxiciteit wordt veroorzaakt door de handelingen die zorgverleners en patiënten uitvoeren met de medicatie. Deze toxiciteit wordt veroorzaakt door medicatiefouten. Medicatiefouten komen veel voor, maar hoeven niet altijd tot schade te leiden. Maar als ze wel tot schade leiden, dan is die schade vaak ernstig.

De onderzoekslijn Medicatieveiligheid is een actieve onderzoekslijn, waarin op dit moment 8 promovendi onderzoek doen en waarbinnen daarnaast nog enkele kleinere onderzoeken lopen. De onderzoekslijn staat onder de bezielende leiding van Patricia van den Bemt, die haar sporen op gebied van onderzoek naar medicatieveiligheid ruim verdiend heeft. Zo is het bekende HARM-onderzoek door haar opgezet. De onderzoekslijn wordt gekenmerkt door het gebruik van epidemiologische methoden en heeft een duidelijke link naar de andere onderzoekslijn van de apotheek, de klinische farmacologie.

Tijdens de stage wordt de AIOS begeleid in het opzetten, uitvoeren en rapporteren van onderzoek op gebied van medicatieveiligheid. Een publicatie in een peer reviewed tijdschrift is het eindproduct.

Opleidingsetalage VAZA

Werkzaamheden stage:

Bij de begeleiding van registratie onderzoek op gebied van onze onderzoekslijn Medicatieveiligheid kan de AIOS zowel een eigen onderwerp aandragen als aansluiten bij een van de onderzoeken in de onderzoekslijn. De onderzoekslijn richt zich op de volgende focusgebieden:

- Informatie technologie, bijvoorbeeld de inzet van e-technologie ter verbetering van therapietrouw
- Medicatie overdracht, bijvoorbeeld medicatie overdracht bij opname op en ontslag van de ICU
- Specialistische farmaceutische zorg, bijvoorbeeld de bijdrage die een klinisch ziekenhuisapotheker aan medicatieveiligheid kan leveren.

De volgende promovendi kunnen je alles vertellen over de begeleiding door Patricia van den Bemt en wat het Erasmus MC meer te bieden heeft op het vlak van onderzoek naar medicatieveiligheid: Liesbeth Bosma (l.bosma@hagaziekenhuis.nl), Erwin Vasbinder (erwinvasbinder@gmail.com), Albert Dreijer (a.dreijer@rdgg.nl) en Rianne Zaal (r.zaal@erasmusmc.nl).

De begeleiding bestaat uit: opstellen protocol en indiening CWZO/METC, wekelijks (of naar wens in andere frequentie) overleg gedurende de uitvoerfase van het onderzoek, ondersteuning data-analyse en begeleiding bij schrijven artikel.

Gevraagde competenties:

Projectmatig kunnen werken
Enthousiasme ten aanzien van medicatieveiligheid
Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.
Ervaring met onderzoek strekt tot aanbeveling

Evt. eerdere ervaringen:

j.hassink@erasmusmc.nl (destijds AIOS in Ziekenhuisapothek Midden-Brabant Tilburg; onderzoek naar medicatiefouten bij de toediening gecontroleerd via barcode; [link naar publicatie](#))
tjerk.koekkoek@zrt.nl (destijds AIOS in Gelre ziekenhuis in Apeldoorn; onderzoek naar een polikliniek polyfarmacie; concept publicatie aangeboden ter publicatie)
m.oosterhuis@asz.nl (destijds AIOS in Albert Schweitzer Ziekenhuis Dordrecht; onderzoek naar FIT-NVZA; [link naar publicatie](#))